

**СЁЛЕТА МЫ ЁСТУПІМ У 30-ю гадавіну СВАЙГО УНІВЕРСІТЭТА І АДЗНА-
ЧЫМ 10-годдзе 3 ДНЯ ПРЫСВАЕННЯ ЯМУ ІМЯ Ф.СКАРЫНЫ.
ЮБІЛЕЯМ-- ДАСТОЙНУЮ СУСТРЭЧУ!**

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

Гомельскі універсітэт

№ 1 (940)

СЕРАДА, 14 студзеня 1998 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цана дагаворная

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

ПА ПРАБЛЕМАХ ІНТЭГРАЦЫІ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

23-га снежня адбылося апошняе ў мінулым годзе пасяджэнне Савета універсітэта. Першым на парадку яго дня стаяла пытанне аб арганізацыі навучальнага працэсу і яго метадычнага забеспячэння на гісторыка-юрыдычным факультэце. Са справаздачай выступіў дэкан дацэнт М.І.Старавойтаў.

Найбольшую актыўнасць пры абмеркаванні пасля даклада начальніка ІВЦ М.С.Далінскага выклікала пытанне аб перспектывах развіцця камп'ютэрызацыі ва універсітэце.

Савет заслухаў інфармацыю дэкана эканамічнага факультэта дацэнта Т.В.Карпей аб адкрыцці на эканомфаку новых спецыялізацый.

Па інфармацыі начальніка навукова-даследчага сектара В.Р.Сафонава было зацверджана палажэнне аб матэрыяльным стымуляванні працы работнікаў НДС.

Начальнік планава-фінансавага аддзела С.Я.Пашук праінфармавала членаў Савета аб статусе студэнтаў-сірот і прадугледжаных для іх ільготах.

Савет вылучыў падручнік "Педагогіка", аўтарам якога з'яўляецца акадэмік НАН Беларусі, загадчык кафедры педагогікі прафесар І.Ф. Харламаў, на прысуджэнне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь.

Па конкурсу на вакантныя пасады абраны: І.М.Мельнічэнка -- прафесарам кафедры агульнай фізікі, дацэнты І.В. Семчанка і А.А.Станкевіч -- адпаведна загадчыкамі кафедраў агульнай фізікі і беларускай мовы. Загадчык кафедры тэорыі і методыкі фізічнай культуры М.Р.Кошман рэкамендаваны БелВАКу на прысваенне вучонага звання дацэнт.

На пасяджэнні Савета былі разгледжаны таксама некаторыя іншыя пытанні універсітэцкага жыцця.

У другой дэкадзе снежня мінулага года ў горадзе Клермон-Феран адбылася чарговая сустрэча прадстаўнікоў чатырох вышэйшых навучальных устаноў, якія супрацоўнічаюць у рамках праграмы ТЭМПУС -- Оверньскага універсітэта-1 (Францыя); універсітэта Цэнтральнай Англіі ў Бірмінгеме (Вялікабрытанія), вышэйшай тэхнічнай школы г.Кіля (Германія). Наш універсітэт прадстаўлялі першы прарэктар прафесар М.В.Селькін, прарэктар па вучэбнай і выхаваўчай рабоце дацэнт М.М.Воінаў, загадчык кафедры аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі дацэнт А.М.Дзямідзенка, выкладчыца кафедры французскай мовы Л.І.Протчанка. Міжнародны семінар, які працягваўся тыдзень і быў вельмі насычаным па разглядаемых пытаннях, прысвячаўся праблемам інтэграцыі вышэйшай адукацыі. Абмяркоўваўся таксама праект новага кантракта на наступныя два гады.

ЗА ПРАВА НАЗЫВАЦА НАРОДНЫМ

Тэатр-студыя "Если бы..." нашага універсітэта, нягледзячы на сваю маладосць (працуе ён 5 гадоў), ужо калектыў сталы ў творчым плане. Ён заваяваў прызнанне ў гледача сваімі пастаноўкамі, двойчы выдатна паказаў свае здольнасці на Усебеларускіх фестывалях народнага гумару, якія праходзілі на Гомельшчыне ў вёсках Вялікія і Малыя Аўцюкі: стаў дыпламантам і прызёрам.

Кіраўнік тэатра Г.І.Варонін бачыць у многіх самадзейных актёраў-студэнтаў сапраўдны тэатральны талент. А гэта -- добрыя падставы для далейшых творчых пошукаў і знаходак.

Нядаўна ў гэтым калектыве адбылася надзвычай важная і знамянальная падзея -- тэатр-студыя трымаў сур'ёзны экзамен на права насіць ганаровае званне "народны". На суд

журы і шматлікіх гледачоў быў вынесены спектакль па п'есе нашага земляка пісьменніка і драматурга Васіля Ткачова "Шкірдзюкі займаюць абарону". Актёры выконвалі свае ролі на вялікім уздыме. Члены атэстацыйнай камісіі далі высокую ацэнку спектаклю, адзначылі, што студэнцкі самадзейны калектыў заслужыў права насіць званне народнага.

Т.ДУБЯК.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты універсітэта гарача віншуюць прафесара кафедры алгебры і геаметрыі **МАНАХАВА Віктара Сцяпанавіча**, загадчыка кафедры агульнай фізікі дацэнта **СЕМЧАНКУ Ігара Валянцінавіча** і дацэнта кафедры оптыкі **СЫЦЬКО Уладзіміра Уладзіміравіча** з выпадку прысуджэння ім Прэзідыумам БелВАКа вучонай ступені доктара фізіка-матэматычных навук.

фізічнай культуры гарача віншуюць выкладчыка кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту **СІВАДЗЕДАВА Ігара Леанідавіча** з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата педагагічных навук.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, калектыў кафедры псіхалогіі і падрыхтоўкі да паступлення ў ВУУ гарача віншуюць асістэнта кафедры **КАВАЛЁВА Ігара Пятровіча** з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата тэхнічных навук.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты факультэта

3 УЗНАГАРОДАЙ!

За шматгадовую навуковую і вучэбную работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння кандыдат біялагічных навук, дацэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін **ВЕРАМЕЙЧЫК Васіль Яўстратавіч** узнагароджаны Ганаровай граматай універсітэта.

За шматгадовую навуковую і вучэбную работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з 50-годдзем з дня нараджэння намеснік дэкана эканамічнага факультэта, кандыдат эканамічных навук, дацэнт кафедры ЭІ і АСК **БАГДАНАЎ Міхаіл Іванавіч** узнагароджаны Ганаровай граматай універсітэта.

ДАПАМАГЛІ СТУДЭНТАМ-ІНВАЛІДАМ

Беларускі патрыятычны саюз моладзі прымаў удзел у мерапрыемствах да Міжнароднага дня студэнта. У іх рамках праходзіла рэспубліканская дабрачынная акцыя "Салідарнасць студэнтаў", у выніку якой на Гомельшчыне было сабрана звыш 14 млн. рублёў для аказання матэрыяльнай дапамогі студэнтам-інвалідам.

Восем студэнтаў-інвалідаў, якія вучацца ў нашым універсітэце, атрымалі грашовую дапамогу ў памеры 1 млн. 130 тыс.руб.

Андрэй ГАРБАЧОУ,
сакратар камітэта
БПСМ ГДУ.

У фотааб'ектыве -- сесія

ДОБРЫХ ВАМ АДЗНАК!

Уладарыць зімовая сесія ў нашым універсітэце. Не чуваць прывычнага гоману і шуму ў калідорах карпусоў на перапынках, ажыўлена толькі бывае каля аўдыторыі, дзе ідуць экзамены. А самымі шматлюднымі месцамі сталі чып-тальныя залы і бібліятэкі.

Студэнты некаторых спецыяльнасцей паспелі ўжо здаць па некалькі экзаменаў, іншыя толькі ўзялі старт у "марафоне" ведаў.

Традыцыйнага "Ні пуху, ні пер'я!" застаецца пажадаць усім студэнтам універсітэта.

На здымку: пацвердзіла свае выдатныя веды на экзамене па крыміналістыцы, які прымаў выкладчык Ю.А.Лашчанка, імянная сты-

пендыятка, студэнтка гр. П-43 гісторыка-юрыдычнага факультэта Таццяна Афончанка.

Фота У. Чысціка.

3 III пленума Савета Федэрацыі прафсаюзаў

МОЛАДЗІ НАЛЕЖЫЦЬ НЕ ТОЛЬКІ АДДАЛЕНАЯ БУДУЧЫНЯ

Сацыяльна-эканамічны крызіс у дзяржаве, які прывёў да значнага падзення ўзроўню жыцця людзей, не абмінуў і моладзь. На жаль, не вядзецца сістэматычная, мэтанакіраваная работа з ёй і многімі прафсаюзнымі арганізацыямі. Гэта вядзе да слабага прытоку ў прафсаюзы новых членаў. Будучыня прафсаюзаў непарыўна звязана з неабходнасцю пашырэння сваёй сацыяльнай базы за лік моладзі, а гэта, у сваю чаргу, патрабуе радыкальнага паляпшэння работы з ёй.

Усё гэта дыктуе неабходнасць перагляду падыходаў прафсаюзаў да вырашэння маладзёжных праблем, пашырэння ўплыву прафсаюзаў на юнакоў і дзяўчат, як абаронцы іх законных правоў і інтарэсаў.

Менавіта гэтыя мэты і ставіў III пленум Савета Федэрацыі прафсаюзаў, які прайшоў у канцы мінулага года ў г.Мінску і разгледзеў пытанне "Аб рабоце прафесіянальных саюзаў з моладдзю ў сучасных умовах".

На пленуме з дакладам выступіў Старшыня Федэрацыі прафсаюзаў

У.І. Ганчарык. Прафсаюзамі, падкрэсліў ён, прадпрымаюцца пэўныя меры па вырашэнню маладзёжных праблем. Гэтаму садзейнічала прыняцце шэрагу заканадаўчых актаў і ўрадавых рашэнняў. ФПБ, разумеючы важнасць вырашэння пытанняў маладзёжнай праблематыкі, яшчэ ў 1993 г. распрацавала і прыняла "Асноўныя напрамкі маладзёжнай палітыкі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі", у рамках якіх Прэзідыумам Савета ФПБ штогод зацвярджаўся план мерапрыемстваў па іх рэалізацыі. ФПБ паслядоўна адстойвае лінію на ўключэнне ў калектыўныя дагаворы, пагадненні палажэнняў, якія накіраваны на павышэнне ўзроўню сацыяльна-эканамічных гарантый моладзі.

Разам з тым на пленуме адзначалася, што прынятыя меры і дзеянні не здольныя стрымаць рост праблем, з якімі сёння сутыкаюцца маладыя людзі. Пераход эканомікі дзяржавы на рыначныя адносіны ўсё больш абвастрае сацыяльна-матэрыяльную няроўнасць у грамадстве. Асабліва абвастрыліся праблемы занятасці мо-

ладзі. Яна ў першую чаргу трапляе ў разрад "лішніх людзей" на рынку працы. Маладзёжнае беспрацоўе -- сёння ўжо рэальнасць.

Незапатрабаванасць стваральнай энергіі, наватарскага патэнцыялу, матэрыяльна-незабяспечанасць маладых людзей выклікаюць у іх песімізм і апатыю.

На пленуме была прынята пастанова, у якой абарона сацыяльна-эканамічных і працоўных інтарэсаў моладзі, а жыццё ў лённе арганізацыйных і прававых мер, накіраваных на яе падтрымку, названа адным з прыярытэтных напрамкаў дзейнасці Федэрацыі прафсаюзаў, усіх членскіх арганізацый.

З гэтай мэтай праз Генеральнае пагадненне паміж Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, рэспубліканскімі аб'яднаннямі наймальнікаў і прафсаюзаў, галіновыя і рэгіянальныя пагадненні, калектыўныя дагаворы на пленуме пастаўлена задача дабівацца ўстанаўлення маладым людзям дадатковых ільгот у параўнанні з дзённым заканадаўствам, у тым ліку ў пытаннях

працаўладкавання, умоў і аплаты працы, прафесійнага росту, рашэння жыллёвых праблем, падтрымкі маладых сем'яў, стварэння магчымасцей для заняткаў фізічнай культурай і спортам, арганізацыі культурнага адпачынку, аздараўлення, захавання і развіцця сацыяльнай інфраструктуры для моладзі.

У рабоце пленума прымала ўдзел старшыня прафкома студэнтаў ГДУ Н.І.Колтышава. У сваім выступленні на пленуме яна сказала аб той рабоце, якая вядзецца ва ўніверсітэце па сацыяльнай абароне студэнтаў. Так, асноўнай формай узаемаадносін прафсаюзнай арганізацыі і адміністрацыі ГДУ сталі калектыўныя дагаворы, якія з'яўляюцца асновай і праграмай работы студэнцкага прафкома і адлюстроўваюць шматлікія праблемы маладых людзей.

(Падрабязна з матэрыяламі пленума жадаючыя могуць пазнаёміцца ў газеце "Беларускі час", N52 ад 25 снежня 1997 г.)

Т.НІКАЛАЕВА.

ДА СУСТРЭЧЫ З НОВЫМІ КАМП'ЮТЭРНЫМІ ТЭХНАЛОГІЯМІ

Хоць Гомель і з'яўляецца другім па велічыні горадам у рэспубліцы, але ў адрозненне ад Мінска ён знаходзіцца як бы ў аддаленні ад усяго новага ў сферы камп'ютэрных тэхналогій. Да нядаўняга часу ў Гомелі практычна не было прадстаўніцтваў айчынных фірм-дылераў буйнейшых у свеце вытворцаў камп'ютэрнай тэхнікі. Сітуацыя ўскладнялася абмежаваным выбарам літаратуры па дадзенай тэме ў кнігарнях.

Гомельскі дзяржаўны універсітэт, а дакладней матэматычны факультэт і інфармацыйна-вылічальны цэнтр, паспрабавалі запоўніць інфармацыйную пустату. Спачатку гэта была факультэцкая алімпіяда па праграмаванні, якая пачала рэгулярна праводзіцца з 1985 года. Затым яна перарасла ў агульна-універсітэцкую, а ў апошні час стала адкрытай як для школьнікаў і студэнтаў горада, так і для пражываючых за межамі Гомеля з дапамогай мадэма. Але адной алімпіяды, як паказала практыка, аказалася мала. У выніку ў сакавіку 1997 года быў праведзены першы "Тыдзень

камп'ютэрных навук (GCSW' 97)", на якім акрамя алімпіяды таксама праводзіліся навукова-метадычны семінар "Камп'ютэрныя тэхналогіі ў адукацыі", навукова-тэхнічная канферэнцыя з конкурсам на лепшы даклад "Камп'ютэрныя навукі: учора, сёння, заўтра", конкурс праграмных прадуктаў Gomei-Soft'97, распрацаваных у Гомелі, дыскусійны клуб "Перспектывы Internet у Гомельскай вобласці", "Дзень адкрытых дзвярэй" матэматычнага факультэта, прэзентацыі фірм, звязаных з камп'ютэрнымі тэхналогіямі.

GCSW'97 даўно закончылася, але ўжо поўным ходам ідзе работа па арганізацыі другога "Тыдня камп'ютэрных навук (GCSW'98)", на якім запланавана правядзенне навукова-тэхнічнай канферэнцыі "Новыя камп'ютэрныя тэхналогіі ў навуцы, тэхніцы, вытворчасці і індустрыі волянага часу", навукова-метадычны семінар і дыскусійны клуб на ты ж тэмы, што былі і на першым тыдні Gomei-Soft'98. Арганізатары спадзяюцца таксама правесці выстаўку, на якой вядучыя айчынныя фірмы прадставяць камп'ютэрнае абсталяванне, камплектуючыя, літаратуру, CD-дыскі і праграмае забеспячэнне. Падобная выстаўка на такім

узроўні праводзіцца ўпершыню ў нашым горадзе. Акрамя ўсяго вышэйпералічанага будзе праведзена алімпіяда па праграмаванні сярод школьнікаў і студэнтаў.

Не ўсё, на жаль, атрымалася ў час правядзення першага тыдня так, як было запланавана. Хочацца спадзявацца, што GCSW'98 пройдзе на больш высокім узроўні. Аргкамітэт "Тыдня камп'ютэрных навук" шчыра дзякуе ўсіх тых, хто дапамагаў у арганізацыі і правядзенні GCSW'97 і вельмі спадзяецца, што гэтыя людзі і арганізацыі будуць удзельнічаць у правядзенні GCSW'98. Аргкамітэт GCSW'98 таксама з цікавасцю разгледзіць усе новыя прапановы, якія датычацца арганізацыі, правядзення і ўдзелу ў рабоце тыдня.

Прапановы накіроўвайце на адрас: 246699, Рэспубліка Беларусь, г.Гомель, вул.Савецкая, 104, Гомельскі дзяржаўны універсітэт імя Ф.Скарыны, дэкану матэматычнага факультэта У.В.АРЛОВУ. Кантактныя тэлефоны: (0232) 56-11-60, (0232) 57-54-65.

М.ДАЛІНСКІ,
начальнік ІВЦ ГДУ;
М.КУНІН,

студэнт фізічнага факультэта.

ГЕОЛАГА-ГЕАГРАФІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ РАЗВІВАЕЦЦА

У 1997 годзе асістэнтам А.П.Гусевым абаронена кандыдацкая дысертацыя. Апублікавана 90 навуковых работ, у тым ліку 20 з удзелам студэнтаў. У навучальны працэс украіненна 20 навуковых распрацовак. Аўтар гэтых радкаў, В.Г.Жогла, Ю.П.Іваноў і А.С.Кузьміцкая падалі заяўку на вынаходніцтва "Спосаб ацэнкі забруджанасці прыродных вод". Ю.П.Іваноў і І.І.Богдэль узнагароджаны дыпламамі Міністэрства адукацыі за арганізацыю і кіраўніцтва навукова-даследчай работай студэнтаў.

У 1997 годзе апублікаваны 3 зборнікі навуковых прац. Кафедрай геаэкалогіі арганізавана навукова-практычная канферэнцыя маладых вучоных "Моладзь і экалагічныя праблемы сучаснасці", гарадская экалагічная канферэнцыя школьнікаў. На базе экалагічнай гімназіі г.Гомеля праведзены семінар "Захаваем птушак зімой -- будзем з ураджаем".

Кафедры факультэта ўдзельнічаюць у рэгіянальных і дзяржаўных прагра-

мах даследаванняў і конкурсах. Актыўна працуюць у гэтым накірунку А.П.Пінчук, А.М.Гумен, А.М.Кусянкоў, А.П.Гусеў, В.К.Мароз, М.Р.Вяруцін, Л.Л.Фядосенка, С.У.Каваленка і іншыя выкладчыкі і лабаранты.

Распрацавана геаэлектрычная мадэль тэктанасферы Прыпяцкага прагібу, выканана высокадакладнае нівеліраванне тэрыторыі г.Гомеля, з дапамогай якой ўстаноўлены зоны вымярэння ўзроўню дэнавацыі паверхні. Выяўлены анамальныя палі гелія ў грунтовых водах (А.М.Гумен, А.П.Пінчук).

Прафесар В.А. Вахрушаў падрыхтаваў манаграфію "Камень у культуры народаў свету са старажытных часоў да нашых дзён" аб'ёмам 209 старонак.

У наш няпросты час трэба выкарыстоўваць любыя магчымасці для ўдасканалвання навучальнага працэсу, развіцця навуковых даследаванняў і аснашчэнасці факультэта абсталяваннем і прыборамі.

М.ЖУРАВЕЛЬ,
дацэнт кафедры геаэкалогіі.

З НАТХНЕННЕМ І ТАЛЕНТАМ

Сюды, у выставачную залу універсітэта, кожны раз заходзіць з асаблівым пачуццём радасці і хвалявання ад чарговай сустрэчы з прыгажосцю. Днямі тут адкрылася новая экспазіцыя -- шырокая па жанрах і вельмі цікавая па мастацкім увасабленні. Педагогі СШ №19 г.Гомеля з архітэктурна-мастацкім ухілам прадставілі свае работы, знаёмства з якімі наводзіць на думку: гэты творчы і па-сапраўднаму таленавітыя людзі здольны даць вельмі шмат сваім выхаванцам, развіць іх мастацкія задаткі. Вось ужо на працягу 20-ці гадоў яны ўспешчаюць юныя таленты, перад якімі потым адкрываецца шырокая дарога ў сапраўднае мастацтва.

У кожным экспанале, ці гэта творы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва -- рацьба па дрэве, макрамэ, ручное ткацтва, аўтары якіх В.Р.Сілкоў, В.І.Казлоўская, ці ў лёгкіх акварэлях, пейзажах П.В.Сцепаненкі, Л.В.Палунінай, І.М.Серчанка -- пшчотнасць і лірызм. Любоў да людзей, да роднай прыроды адчуваецца на мастацкіх палотнах, у нацюрмортах Л.І.Бойка. Сваёй філасофскай заглыбленасцю прыцягваюць работы М.М. Палкоўнічэнкі. Філігранная, складаная тэхніка здзіўляе ў партрэтах на бярозе, якія выкананы В.П.Казлоўскага.

Т.НІКАЛАЕВА.

ПАВЕСЯПІЛІСЯ ДАРОСЛЫЯ, БЫЛО РАДАСНА І ДЗЕЦЯМ

Як паведамлялася ўжо, у нашым універсітэце сталі традыцыйнымі навагоднія "Агеньчыкі". На іх збіраецца шырокая аўдыторыя і кожнае такое мерапрыемства ва ўсіх яго ўдзельнікаў выклікае найлепшыя ўспаміны. Не стала выключэннем і 29 снежня мінулага года. "Агеньчык" на гэты раз быў самым шматлікім. У ім удзельнічала 250 чалавек, якіх здолелі размясціць у трох залах -- студэнцкай сталовай, сталовай санаторыя-прафілакторыя і маладзёжнага кафэ. Тым не менш свята ўдалося. Усіх прысутных на ім цёпла павіншаваў з Новым, 1998 годам рэктар універсітэта член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Л.А.Шамяткоў. Як заўсёды, вы-

"ДЗЯКУЙ ЗА МІЛАСЭРНАСЦЬ"

Адшумелі навагоднія святы, якіх і дарослыя, і дзеці чакалі з асаблівай нецярплівасцю і надзеяй на тое, што год 1998-ы прынясе ўсім лепшае жыццё.

У перадсвяточныя дні студэнты ГДУ правялі вялікую работу па арганізацыі дабрачыннай ёлкі ў рамках рэспубліканскай акцыі "Нашы сэрцы -- хворым дзецям!". Імі было сабрана і зроблена свай-

мі рукамі шмат падарункаў, якія атрымалі дзеці-сіроты, з малазабяспечаных сем'яў, тая хлопчыкі і дзяўчынкі, якія знаходзяцца ў бальніцах.

На дабрачынную ёлку ў выставачнай зале ГДУ прыходзілі людзі са шчырым жаданнем сагрэць дзіцячыя душы цяплым і ўвагай, міласэрнасцю.

датна справіліся са сваімі ролямі Дзед Мароз і Снягурка. Былі разыграны навагоднія прызы. Словам, усім было цікава і весела.

А 2-га студзеня ў фае вучэбнага корпуса N1 быў наладжаны навагодні ранішнік для дзятвы выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта. Хлопчыкам і дзяўчынкам тут таксама было вельмі радасна пахадзіць у святочным карагодзе, атрымаць з рук Дзеда Мароза і Снягуркі прыгожыя цацкі, ласункі, прызы.

Для таго, каб дарослым і дзецям даставіць шмат прыемных хвілін, зрабілі ўсё неабходнае прафкомы універсітэта.

Студэнты ГДУ, будучыя педагогі, дапамаглі правесці дабрачынную ёлку ў СШ N44 г. Гомеля. На адрас кіраўніцтва універсітэта ад дырэктара названай школы С.Д.Бергункера даслана падзячнае пісьмо, у якім ёсць такія словы: "Калектыў школы выказвае шчырую ўдзячнасць за дапамогу ў арганізацыі і правядзенні школьнай дабрачыннай ёлкі кандыдату філасофскіх навук, дацэнта кафедры філасофіі Тамары Пятроўне Гаранінай,

часці, арганізаваная выкладчыкамі і іх таленавітымі выхаванцамі, выклікала вялікую цікавасць у вучняў, асабліва ў старшакласнікаў. Экспанаты з гэтай выстаўкі і падарункі, падрыхтаваныя студэнтамі, былі ўручаны дзецям-сіротам з нашай школы, дзецям-інвалідам з Журавіцкага дзіцячага дома, хлопчыкам і дзяўчынкам, чые бацькі загінулі ў Афганістане.

Вялікае дзякуй і нізкі паклон за любоў, спагаду, увагу да лёсаў хворых дзяцей перадаюць настаўнікі і выхавальнікі Журавіцкага дзіцячага дома выкладчыкам ГДУ і студэнтам груп ГА-41, ГН-42, БУ-22, ПМ-34, Ф-22, Ф-24, пяцікурснікам фізічнага факультэта, студэнтам трэціх курсаў педпатокаў -- удзельнікам дабрачыннай акцыі".

На здымку: на дабрачыннай ёлцы ў выставачнай зале ГДУ.

Фота У.Чысціка.

Выстаўка тэхнічнай твор-

ВЕЧАР СПАРТНЫЙ СЛАВЫ

У нашым універсітэце ён стаў традыцыйным. І, бадай, самым адметным, калі падводзіліся вынікі дасягненняў за 1997 год. Пра іх расказаў у сваёй справаздачы дырэктар спартклуба кандыдат педагогічных навук У.С.Лемяшкоў. Ён адзначыў, што гэта быў сапраўдны рэкордны год. Выхаванка факультэта фізічнай культуры, сярэбраны прызёр летняй Алімпіяды ў Атланце Наталля Сазановіч першай сярод спартсменаў ГДУ ўдасцюена высокага ганаровага звання "Заслужаны майстар спорту Рэспублікі Беларусь". Два студэнты універсітэта летась выканалі нарматыў майстра спорту міжнароднага класа і 12 -- майстра спорту Рэспублікі Беларусь.

У мінулым годзе 40 студэнтаў удзельнічала ў чэмпіянатах і Кубках свету і Еўропы. На гэтых спаборніцтвах імі заваявана 15 сярэбраных і 10

бронзавых узнагарод.

Цяпер 85 мацнейшых спартсменаў універсітэта ўваходзяць у розныя нацыянальныя каманды Беларусі.

Важным паказчыкам з'яўляецца і тое, што ў турнірнай табліцы спартакіяды ВНУ краіны студэнты ГДУ ўпэўнена занялі другі радок, уступіўшы першыняство флагману беларускага спорту -- Акадэміі фізічнага выхавання і спорту.

72 прызёры і ўдзельнікі чэмпіянатаў свету і Еўропы, пераможцы і прызёры чэмпіянатаў і першынястваў Рэспублікі Беларусь, удзельнікі рэспубліканскай спартакіяды сярод ВНУ ўдасцюены прэміяй універсітэта. Іх атрымалі і 14 студэнтаў -- найбольш актыўных арганізатараў спартыўна-масавай работы на факультэтах.

Б.ВАЛОДЗІН.

ЦІ БУДЗЕ ГОМЕЛЬ ЦЭНТРАМ УСХОДНЕСЛАВЯНСКАГА КУЛЬТУРНАГА АДЗІВСТВА?

"А чаму б і не?" -- маглі б адказаць удзельнікі міжнароднай канферэнцыі "Краязнаўства -- аснова духоўнага адраджэння грамадства", якая праходзіла ў канцы 1997 года ў Гомельскай абласной універсальнай бібліятэцы. На гэты форум сабраліся вучоныя, краязнаўцы, работнікі адукацыі і культуры Беларусі, Чарнігаўскай вобласці Украіны і Бранскай -- з Расіі.

Работа атрымалася надзвычай плённай. Старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў В.С.Сяліцкі аб'явіў, што ў нашым горадзе плануецца выданне міжрэгіянальнага часопіса "Славяне", у якім будуць публікавацца матэрыялы ўсходнеславянскіх вучоных і краязнаўцаў. Прагучала ідэя стварэння "Славянскай энцыклапедыі" па ўзору шырока вядомай "Яўрэйскай", а то і "Брытанікі". Работа ў гэтым накірунку сапраўды забяспечыць Гомелю асаблівы статус у справе духоўнага адраджэння славянства.

Канферэнцыя ўпершыню дазволіла супрацоўнікам краязнаўчых аддзелаў бібліятэк шырока і творча абмяняцца вопытам работы і папоўніць фонды абласной бібліятэкі некаторымі выданнямі, якія прывезлі нашы госці. Арганізатары канферэнцыі падрыхтавалі выстаўку кніг са збораў Румянцавых і Паскевічаў. Некаторыя з іх адразу былі "узяты ў работу" нашымі гісторыкамі; ксе-

ракопіі некаторых тэкстаў будуць прадастаўлены ў фондзе чытальнай залы для студэнтаў ГДУ.

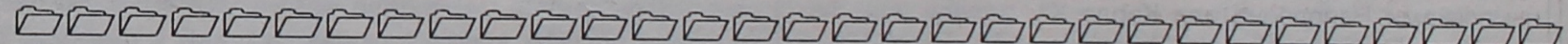
З годнасцю прадставілі наш універсітэт гісторыкі. Загадчык кафедры гісторыі ўсходнеславянскіх народаў дацэнт А.А.Рубан паведаміў на пленарным пасяджэнні пра сучасныя дасягненні гістарычнай навукі Расіі і Украіны; В.І.Галко аргументаваў месцазнаходжанне славянскай прарадзімы ў рэгіёне Палесся; наш выпускнік -- заг. аддзела Гомельскага абласнога краязнаўчага музея В.А.Літвінаў падзяліўся звесткамі аб ходзе работы па вывучэнню і зберажэнню помнікаў гісторыі і культуры ў раёнах "чарнобыльскай зоны" (у прыватнасці, была знойдзена арыгінальная чачэрская школа іканапісу -- бр.Герачавы ў в.Бабічы). Не адставалі і філолагі: сапраўднай сенсацияй першага дня канферэнцыі стаў даклад В.С.Новак аб духоўнай спадчыне Гомельскага Палесся, які суправаджаўся выступленнем двух фальклорных ансамбляў. Шкада, што складзены нашымі вучонымі зборнік "Замоў Гомельшчыны" выйшаў невялікім тыражом. Яго прадастаўленне выклікала самую жывую цікавасць удзельнікаў пленарнага пасяджэння.

Другі дзень быў прысвечаны рабоце секцыі. У секцыі "Гістарычнае краязнаўства і этнаграфія" дамінавалі універсітэцкія выкладчыкі-гісторыкі і нашы выпускнікі-

краязнаўцы, якія прадставілі шэраг цікавых звестак. У секцыі "Духовная культура Браншчыны, Гомельшчыны, Чарнігаўшчыны" больш актыўна працавалі супрацоўнікі бібліятэкі і краязнаўцы з раёнаў. Так, была цікава даведацца, што "Мёртвыя душы" М.В.Гоголя напісаны па матэрыялах мазырскай справы аб малярстве (М.П.Сузько, г.Мазыр); што шматпромневая зорка каляднікаў сімвалізуе Сонца, якое 4 тысячы гадоў назад праходзіла пункт зімовага сонцастаяння ў сусор'і Казярога -- і адсюль звычай вадзіць "казу" (В.С.Ларыёнаў, Гомельскі ліцэй). Нашы гісторыкі працавалі і тут: А.А.Макушнікаў асвяціў уклад Е.Р.Раманава ў развіццё археалогіі Гомельшчыны, аўтар гэтых радкоў акрэсліў значэнне славянскага перакладу Бібліі для хрысціянізацыі і развіцця духоўнай культуры славянскіх народаў.

Работу канферэнцыі варта прызнаць паспяховай. Доклады і паведамленні адрозніваліся глыбінёй і абгрунтаванасцю. І, магчыма, ёсць падставы гаварыць, што навуковы патэнцыял гісторыкаў і краязнаўцаў рэгіёна -- у тым ліку супрацоўнікаў універсітэта -- адкрывае рэальныя перспектывы сцвярдальнага адказу на пастаўленае ў загалуюку пытанне.

Я.БРОЎКІН,
ст. выкладчык кафедры ўсеагульнай гісторыі.

НОВАЯ КНІГА -- СТУДЭНТАМ-ФІЛОЛАГАМ

У хуткім часе на пярэстых паліцах многіх бібліятэк і кнігарняў рэспублікі знойдзе сабе належнае месца вучэбны дапаможнік пад агульнай рэдакцыяй прафесара М.С.Яўневіча "Сучасная беларуская літаратурная мова. Марфалогія", якая выйшла ў свет у канцы 1997 года васьмітысячным тыражом з друкарні выдавецтва "Беларускі дом друку". З'яўленне гэтай кнігі, падрыхтаванай членамі кафедры беларускага мовазнаўства БДПУ імя М.Танка, не выпадкова даўно чакалі студэнты факультэтаў беларускай філалогіі: ужо наспела заканамерная неабходнасць пазнаёміць студэнцкую аўдыторыю з новымі знаходкамі і дасягненнямі сучаснага мовазнаўства, даць сістэмнае і паслядоўнае асвятленне найбольш прынцыповых пытанняў марфалогіі.

Хаця дапаможнік не выходзіць за межы аднайменнага лінгвістычнага курса, на яго 288-мі старонках размяшчаюцца 18 раздзелаў, у якіх кампактна і ў той жа час змястоўна падаецца неабходная інфармацыя аб марфалогіі як граматычным вучэнні аб слове, марфемнай структуры слова, словаўтварэнні, часцінах мовы -- знамянальных і службовых. Тэарэтычныя выклады дапаможніка ў дастатковай сту-

пені падмацоўваюцца разнастайным ілюстрацыйным матэрыялам. Пасля кожнага раздзела-тэмы для большай зручнасці карыстальнікаў аўтары прадабачліва змясцілі спісы адпаведнай літаратуры, да якой студэнт можа звярнуцца самастойна з мэтай больш паглыбленага вывучэння таго або іншага пытання. З той жа мэтай актывізацыі самастойнага спасціжэння дыдактычнага матэрыялу і самакантролю складальнікі прапануюць да кожнага раздзела неабходны рэзультат кантрольных пытанняў і заданняў.

Прыемна ўразіць студэнтаў, навуэнцаў, настаўнікаў і "Дадатак", змешчаны "пад адной вокладкай" з асноўным матэрыялам па марфалогіі. У ім чытач знойдзе яскравыя ўзоры марфемнага, словаўтваральнага і марфалагічнага аналізу слоў усіх часцін мовы.

Шмат новых і цікавых звестак аб мове адкрываюць для сябе будучыя абітурыенты, якім кніга дапаможа выявіць новыя грані вядомых катэгорый часцін мовы, узбагаціць базавы запас ведаў, пазнаёміць з навуковай лінгвістычнай тэрміналогіяй.

Рыгор СЕРЫКАЎ,
аспірант кафедры беларускай мовы.

К 855-летию первого упоминания Гомеля в летописи
(Окончание. Начало в №№13,14,15,17)

Олег МАКУШНИКОВ, доцент
кафедры всеобщей истории

17 СТАРЫЙ ГОМЕЛЬ

Во времена Киевской Руси активно функционировали давние сухопутные и водные дороги, связывавшие Гомий с окрестными землями и дальними уголками страны. Особенно значительной была дорога по Сожу, соединявшая Среднее Поднепровье (Киевская и Переяславская земли) с районами Верхнего Посожья (Смоленская земля). Сож служил ответвлением великого восточноевропейского пути "из грек в варяги", который был жизненно важен не только для Руси, но и Византии, стран Балтии. Важные для поддержания внутреннего единства земли радимичей дороги проходили по крупным сожским притокам -- Ипути и Беседи. Они соединяли северо-восточные области радимичей с городскими центрами Посожья -- Гомием и Чичерском.

В XI столетии в Гомии и окрестностях развернулась упорная борьба за души людей между жрецами старой языческой веры (волхвами) и христианами миссионерами, опиравшимися на поддержку великокняжеской власти. Это противостояние было долгим и растянулось на многие десятилетия. Особенно неохотно новую веру принимали гомийские села, где языческое мировоззрение безраздельно господствовало вплоть до первой половины XII века. Основания для таких выводов дали материалы археологических ис-

18

следований в городе и окрестностях.

Еще и сегодня курганные могильники -- погребальные памятники радимичей, которые насчитывают десятки земляных насыпей-могил полусферической формы диаметром 4-15 м и высотой до 2-3 м, -- можно встретить в разных местах вокруг Гомеля. Кресты же до сих пор хранят предания о происхождении курганов. Приходится слышать, что они были насыпаны войсками Наполеона или Карла XII, отсюда и их название -- "шведские" или "французские" могилы. Некоторые даже утверждают, что в курганах сокрыты ценности. Научные исследования, однако, опровергают эти представления. Под курганными насыпями ученые находят захоронения средневековых жителей гомийских сел, совершенные по языческому канонам.

...В 1054 году великий князь киевский Ярослав Мудрый, оставив после себя мощную, процветающую державу, умирает. Титул великого князя, власть в Киевской земле и патронат надо всю Русью наследует его старший сын Изяслав. Черниговская же земля, окончательно оформившаяся в княжество, переходит к другому его сыну -- Святославу. Именно потомки Святослава Ярославича сохраняют власть на Черниговской земле вплоть до начала монголо-татарской агрессии середины XIII века. Все радимичские земли вместе с Гомием и Чичерском отходят к черниговским князьям.

"Черниговский" период истории

Святослав Ярославич, успешно отражая половецкие набеги из Великой Степи, управлял большим богатым княжеством, включавшим бывшие племенные

19

территории радимичей, северян и вятичей. Чернигову принадлежали Новгород-Северский, Стародуб, Брянск, Любеч, Курск, Путивль, прочие города, среди которых был и еще не привлекавший особого внимания летописцев, затерявшийся в дремучих лесах Гомий.

... С надеждой смотрела вся "земля Русская" на большой совет князей Святополка, Владимира, Давида и Олега Святославичей, Давида Игоревича и Василько Ростиславича. Надеялись на их мудрость и гомияне, уставшие от тревожной неопределенности. Посовещавшись, князья решили быть заодно, поклялись "соблюсти" Русь и "держатъ отчину свою" каждому, не покушаясь на владения соседа. По решению съезда власть над Черниговским княжеством и вместе с ним над гомийскими землями получил старший брат Олега Святославича Давид.

Годы правления Давида Святославича (1097-1123) были достаточно спокойными для черниговских земель и Гомия. Город с окрестностями закрепляется в составе личных, вотчинных владений этого князя и его потомков. Забота нового хозяина о городе находит свое отражение в материалах археологических исследований в Гомеле. В конце XI -- начале XII столетий здесь ведется большое строительство, расширяются посады. В начале XII века основательной реконструкции подвергается старая земляная крепость. Ее площадь увеличивается вдвое и достигает 1,4 га, возводятся новые линии замковых и городских фортификаций. Следует полагать, что при Давиде в Гомии воз-

20

водят и первый каменный храм на детинце -- исторический предшественник Никольской церкви, известной нам по документальным свидетельствам конца XV-XVI веков. Впрочем, археологические находки средневековых строительных материалов (кирпича-плинфы) в разных частях города указывают, что в XII столетии в нем уже могло быть несколько каменных церквей. А это, в свою очередь, свидетельствует: к XII веку здесь сложилась зрелая церковная организация, христианские идеи пустили корни в душах горожан и перелом в борьбе с окружающей город языческой стихией был достигнут.

На рубеже XI-XII веков происходит благоустройство посадских территорий, где прокладываются улицы. Элементы древней планировки города сохраняются вплоть до конца XVIII столетия.

В 1142 году начались очередные перемещения князей по столам, сопровождавшиеся смутой.

Именно последний, казалось бы, и не очень заметный эпизод в междинастических распрях середины XII века оказался в центре внимания всех исследователей гомельской старины. Дело в том, что свои полки Ростислав направил именно на Гомий, где "повоевал" всю окружающую его волость. Таким образом, древнее имя посажского города совершенно случайно (ведь все было в руках летописца -- киевлянина или черниговца) впервые попадает на страницы "официальной истории" Киевской Руси.

Итак, 1142 год -- это определенная, но весьма относительная своей исторической значимостью, веха в истории Гомеля. И только не зная этой истории, можно продолжать упорствовать в утверждении: "Гомель основан в 1142 году" ...

Тема для
обсуждения

ДРАГОЦЕННЫЕ КРУПИЦЫ НАРОДНОЙ МУДРОСТИ

Сложная семья старого типа представляла собой по сути производственный коллектив, так сказать, агропромкомбинат на дому. Конечно, труд членов такой семьи был нелегким. Но разве плохо само по себе, что родители и дети трудились каждодневно с утра до вечера бок о бок? Что никто и не помышлял ни о каком трудовом воспитании, а оно происходило как бы само собой и подавляющее большинство людей сызмальства приучалось относиться к своему труду истово, добросовестно, честно? Разве лучше, когда сегодня сын и дочь, а иногда и отец, норвят перевалить домашние дела на мать, а потом все удивляются: откуда у молодых такое отношение к труду, почему такая вопиющая халтура и отчего семья непрочна? Да, современное производство -- это тебе не изба, не хата и не сакля. Здесь более сложное разделение труда и более сложная подготовка работника к такому труду, что намного сужает возможность трудиться всем членам семьи вместе. Тем драгоценнее должна быть каждая такая возможность -- дома ли, на приусадебном или садово-огородном участке или где-либо еще.

Совместный труд родителей и детей как средство сплочения семьи, как средство превращения ребенка в действительно взрослого человека, как средство передачи из поколения в поколение таких непреходящих ценностей, как трудолюбие, добросовестность, порядочность, -- разве это такое наследство, от которого надо отказываться?

На наш взгляд, напротив, надо всеми средствами изыскивать такого же рода возможности при современном городском образе жизни. На благо и каждому из нас (на предмет счастья в личной жизни), и всему обществу в целом.

Сложная семья старого типа представляла собой, кроме того, и своеобразную школу с целыми четырьмя "факультетами". Во-первых, там давалось очень хорошее по тем временам профессиональное образование. Самым простым и эффективным способом: отец, как бы по наследству, передавал свою профессию сыновьям, мать -- дочерям. Во-вторых, там давалось и общее образование: родители точно также "по наследству" передавали детям свое мировоззрение. В-третьих, родители каждодневным личным примером прививали детям устойчивые образцы сознания и поведе-

ния (социологи называют их стереотипами), к чему, собственно, и сводится суть всякого воспитания, если оно не на словах, а на деле. Наконец, в-четвертых, в "домашней школе" шла подготовка к самой трудной и сложной профессии на земле -- к роли матери и отца семейства.

Поступали в "домашнюю школу", как только сходили с материнских рук и вставали на собственные ноги, то есть в два-три года. Учились в ней, как и в сегодняшней средней школе, лет десять, а то и больше. Вплоть до того времени, когда мальчишка превращался в парня, а девчонка -- в девушку, которые становились вечерами в хоровод и которым предстояло вскоре стать матерью и отцом собственного семейства. К этому времени -- в 14-15 лет! -- они знали все или почти все, что и их родители. Девушку в любую минуту могли выдать замуж, и она тут же начинала вести свое хозяйство, не ожидая ничьей помощи. Парня в любую минуту могли женить, и он обязан был не ударить в грязь лицом ни на пашне, ни на своем подворье.

Да, сегодня "домашняя школа" устарела и в прежнем своем виде практически невозможна. Дети больше не наследуют профессии своих родителей. На формирование их мировоззрения влияют не только родители, но и газеты, журналы, книги, радио, телевидение, театр, кинематограф, а также в не меньшей мере -- школа и мнение сверстников. Как мы уже говорили, дети и родители не могут уже днями жить и работать бок о бок. Для современного производства подготовка в "домашней школе" явно недостаточна.

Все так. Но разве плохо, что подрастающее поколение сызмальства привыкло заботиться о младших, уважать старших? Разве плохо, что молодой человек в 15 лет становится не только физиологически, но и психологически взрослым, а вскоре и социально зрелым -- таким же отцом или соответственно матерью семейства, как и все? Да мы сегодня о такой эффективности образования и мечтать не можем. Разум подсказывает, что мы обязаны перенести в нашу сегодняшнюю семью и школу все позитивное, все конструктивное из "домашней школы".

Веселиться некогда общественное мнение окружающих давило тяжким гнетом каждого члена семьи старого типа.

(ОКОНЧАНИЕ на 8-й стр.)

От серьезного -- к курьезному

ШУТЯ, СПИД НЕ ОСТАНОВИШЬ...

Очень актуальной теперь является проблема борьбы со СПИДом. Жертвой этого страшного заболевания становится, к сожалению, все больше и больше молодых людей и на Гомельщине. Осознать всю серьезность положения, придерживаться необходимых мер предосторожности, чтобы уберечься от "чумы XX века", должны каждый юноша и девушка. Эти цели ставили перед собой организаторы проведенной в г. Гомеле акции "Спидобойка '97", о которой делится своими впечатлениями первокурсница филологического факультета Алла Коржова. А выводы делайте сами...

В ДК глухонемых по не очень веселому поводу состоялась очень веселая "Спидобойка", которая была посвящена Дню борьбы со СПИДом. Лекарства от этой заразы, к сожалению, еще никто не придумал, а количество ВИЧ-инфицированных тем не менее угрожающе растет, т.к. о существовании этой чумы все вспоминают только потом, когда становится слишком поздно. Вот организаторы вышеуказанной акции и решили ежегодно проводить такие мероприятия с целью просвещения нас, молодых. Все собранные деньги пошли, конечно же, не в карман ведущих или на покупку новых носков для участников выступавших там групп, а как и следовало ожидать, на борьбу все с тем же проклятым СПИДом. Вот именно на эту "Спидобойку" все, изголодавшиеся по событиям, просто толпами бежали, сшибая на ходу прохожих. Не знаю, горели ли они желанием прослушать

лекцию о СПИДе или просто хотели потусоваться с друзьями и послушать музыку, но людей было очень много.

Конечно, пропустить такое событие мне бы совесть не позволила, и я "отстегнула" от стипендии 30000 рублей и помчалась к месту встречи.

Увиденное превзошло все мои ожидания: сразу столько "разношерстного" народа я еще не видела нигде. От прикидов присутствующих просто глаза разбегались. Особенно меня восхитила и даже поразила девушка, у которой поверх платья из ткани всех цветов радуги была надета верхняя часть купальника. По-моему, очень оригинально, не так ли?

Но это была всего лишь прелюдия. Само действие началось чуть позже. Поначалу, правда, основная масса очень скромно сидела в зале или стояла около сцены.

Музыкальная программа оказалась еще более разнообразной, чем пришедшая публика. От диких воплей и оглушительного звука мои уши уже отказывались функционировать, а глаза только и успевали следить за смежной выступающих: "Зеленая река", "Крэнглы", "Органы сна", "At last", "БАО" и др.

Просто сидеть было, конечно же, не интересно, и я решила узнать, что творится около сцены. И узнала... Меня сдавили с такой силой, что сразу стало очень хорошо, и совсем не больно. Все вокруг прыгали, орал, махали головами, руками... Тут уже и я не выдержала, решив, что не хуже остальных, и тоже начала прыгать и

подпевать со всех своих сил. Вот таким образом я допрыгала до сцены, где весь ранее пройденный мной путь показался раем. Стоять припечатанной к подножию все той же сцены, оказалось делом очень веселым и интересным: можно было даже увидеть боитинки выступающих и руки слушающих, причем с одновременным сеансом массажа. Я думала: веселее и быть не может, но ошиблась -- начались прыжки в толпу со сцены. Если бы это зрелище увидел знаменитый маг Дэвид Копперфильд, то он бы поперхнулся от зависти: такого мастерства ему не достичь! Пару первых "прыжков" по доброте душевной словили, а вот с остальными дело было худо. Как только кто-то совершал героический прыжок, все друженько расходилось...

Между выступлениями групп упрямые ведущие задавали всякие вопросы о СПИДе, напоминая забывчивым зрителям цель мероприятия. Самые умные что-то отвечали, получая за это "сладкие призы" и презервативы. Отдаленно все это напоминало детский утренник.

Однако напоследок все же было припасено нечто особенное: выступали две столичные команды "FAT NO DEAD" и "Саботаж". То, что в это время происходило в зале, даже описать не берусь. У меня просто не хватает слов, так что обойдусь без комментариев...

Алла КОРЖОВА,
студентка гр. Р-12.

ДРАГОЦЕННЫЕ КРУПИЦЫ НАРОДНОЙ МУДРОСТИ

(ОКОНЧАНИЕ. НАЧАЛО на 7-й стр.)

Но разве это был только гнет? Нет, общественное мнение успешно предостерегало от разных поспешных и опрометчивых решений, оно помогало встать на ноги, если ты слегка оступился. Оно предопределяло довольно узкий круг твоего общения, но оно же напрочь избавляло тебя от угрозы одиночества. Оно практически предопределяло выбор твоего спутника жизни, но тебе, если не случалось ничего чрезвычайного, не грозила участь ни старой девы, ни бобыля-холостяка, каких сегодня миллионы и миллионы. Члены семьи старого типа обычно не знали ни мучительной скуки, ни смертельной тоски одиночества, ни трагического разобщения поколений -- разве это не достижения, которые стоит сохранить, упрочить и приумножить?

И еще одна непроходящая ценность -- прочность семьи. В семье старого типа развод был практически невозможен. Куда, скажите на милость, денется брошенная мужем мать семейства с детьми на руках мал мала меньше? Да если бы наши прадеды и прабабки вздумали сходиться и расходиться, как сегодня, ограничиваясь одним ребенком, а то и вовсе сознательно отказываясь от детей, -- нас с вами попросту на свете бы не было. И традиции, нравы, обычаи, освященные к тому же религией, категорически запрещали развод, позволяли презрительно третировать женщину, почему-либо не имеющую детей.

Все это для нас сегодня неприемлемо. Но разве приемлемо, что сегодня миллионы людей и до 30, и до 40 лет, и до самой пенсии так и остаются без собственной семьи? Что каждый год прибавляются сотни тысяч детей, чьи отцы покинули семью, и еще сотни тысяч, где дети вообще не знают отца? Все газеты обошла догадка одного четырехлетнего мудреца, который, наконец, сообразил, зачем человеку две руки: одной держаться за маму, а другой -- за папу. И вот этой возможности лишены миллионы. А что такое жить одиночкой? Спросите-ка кого-нибудь из одиночек поумнее и почеловечнее. Они вам расскажут, какое это "счастье" на всю жизнь.

Отвергая патриархальщину, мы не должны вместе с ее мутной водой выплеснуть и ребенка -- как в переносном, так и в самом прямом смысле слова. Надо подумать о счастье миллионов наших детей, которое -- подлинное и полное счастье -- невысказимо без прочной и счастливой семьи.

Совместный труд родителей и детей, "домашняя школа", прочная семья, забота окружающих о каждом члене общества -- все это такие драгоценные крупинки народной мудрости, которые позволили народам веками и тысячелетиями выживать в тяжелейших условиях, нередко на грани катастрофы. Ими не следует пренебрегать, а заботливо пересаживать на нашу сегодняшнюю почву, с учетом особенностей современного городского образа жизни. В том числе и силами подрастающего поколения. Возьми на себя равную долю домашнего труда со взрослыми -- тогда требуешь отношения к себе как ко взрослому. Это и будет первый шаг к тому естественному положению вещей, которое всегда отличало историю человечества минувших времен.

Возьми на себя равную со взрослыми долю забот о состоянии школьного здания, школьных помещений, пришкольного участка. Отнесись по-взрослому, не по-детски к своей учебе. Это и будет вторым шагом в том же направлении.

Возьми на себя равную со взрослыми долю забот о благоустройстве твоего города, твоего села, их окрестностей, о надежной охране окружающей природной среды, наконец, о твоём собственном досуге. Это и будет третьим шагом.

Наверняка имеются возможности и для четвертого, десятого, сотого шага.

Как знать, может быть, таким путем мы вновь будем видеть в 15-16 лет социально зрелых людей? Пусть им не придется вскорости обзаводиться собственными семьями, как прежде. Пусть не придется выхаживать десятерых детей. Но ведь у них задачи не менее сложные: стать хозяевами компьютерной техники XXI века и, во всеоружии этой техники, поднять человеческую цивилизацию еще ступенью выше.

С. ЖАГОРОВ,
ст. преподаватель кафедры теории и истории
государства и права.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытым публікацыям. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздаючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНИК -- Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.
Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў.

Газета набрана і звёрстана на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, аддрукавана на фабрыцы "Палесдрук", г. Гомель, вул. Савецкая, 1.

Рэдактар

Ул.П. БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк.

Тыраж 1.000 экз.

Заказ 11.

Падпісана да друку 12.01.98.

СВЯТА МАЛАДЗЁЖНАЙ ПЕСНІ

У другой палове снежня мінулага года ў нашым універсітэце адбыўся чацвёрты адкрыты фестываль маладзёжнай песні. У ім прынялі ўдзел 47 выканаўцаў ва ўзросце да 22 гадоў з ГДУ, каледжа мастацтваў імя Н.Ф.Сакалоўскага, кааператыўнага інстытута, школ Гомеля. Пасля двух адборачных дзён, калі кожны удзельнік выконваў перад журы па дзве песні, 19 выканаўцаў сталі лаўрэатамі і дыпламантамі фестывалю.

У намінацыі "народная песня" першую прэмію было вырашана не прысуджаць.

Другой прэміі была ўдасцелена першакурсніца нашага універсітэта Галіна Ермакова.

У намінацыі "эстрадная песня" першую прэмію заваявала вучаніца СШ №10 Вольга Карнілава.

У намінацыі "вакал, гітара" перамог студэнт-завочнік ГДУ Віталь Хількевіч.

Упершыню ў гісторыі фестывалю яго Гран-Пры быў прысуджаны студэнтцы V курса нашага універсітэта Таццяне Кручко.

Прыз сімпатый журы атрымала таксама наша студэнтка Вераніка Шыцікава.

СПАРТАКІЯДА ПЕРАСЯГНУЛА ЭКВАТАР

Прайшлі спаборніцтвы па кросавому бегу і шахматах у праграме універсітэцкай спартакіяды.

Больш 200 студэнтаў выйшлі на старт спаборніцтваў па кросавому бегу, якія праходзілі ў Гомельскім Палацы лёгкай атлетыкі.

У асабістых спаборніцтвах пераможцамі сталі студэнты факультэта фізічнай культуры: Алена Сакалеўская (500 м -- 1.23,8); Валянціна Севасцьянава (1000 м -- 3.09,0); Сяргей Северанчук (1000 м --

2.48,7); Леанід Бераснёў (3000 м -- 9.07,01).

У камандным заліку зборныя факультэтаў размясціліся так: фізічнай культуры, эканамічны, філалагічны, геалага-геаграфічны, гісторыка-юрыдычны, матэматычны, біялагічны і фізічны.

У спаборніцтвах па шахматах перамагла каманда будучых эканамістаў, на другім месцы матэматычны факультэт і на трэцім -- біялагічны.

В.МАРЧАНКА.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ

імя Ф.Скарыны

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасадаў па кафедрах:

-- рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства -- дацэнта;

-- матэматычнага аналізу -- дацэнта;

-- ВМ і праграмавання -- дацэнта;

-- агульнай фізікі -- ст. выкладчыка;

-- фізыхавання і спорту -- ст. выкладчыка;

-- усвагульнай гісторыі -- ст. выкладчыка.

Тэрмін падачы заяў -- не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Рэктарат, дэканат і калектыў матэматычнага факультэта, Савет ветэранаў вайны і працы універсітэта смуткуюць з выпадку смерці былога дацэнта кафедры матаналізу **БЕКАРЭВІЧА Аляксэя Нікіфаравіча** і выказваюць спачуванне яго сям'і і родным.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат фізічнага факультэта, калектыў кафедры агульнай фізікі выказваюць глыбокае спачуванне намесніку дэкана факультэта **ХАХОМАНУ Сяргею Анатольевічу** з выпадку напаткаўшага яго гора -- смерці **МАЦІ**.

Рэктарат і вучэбны аддзел выказваюць глыбокае спачуванне метадысту названага аддзела **ЦІМОШЫНАЙ Веры Іванаўне** з выпадку напаткаўшага яе гора -- смерці **МАЦІ**.